

POZDNĚ STŘEDOVĚKÉ A RANĚ NOVOVĚKÉ PROMĚNY NORMOVÝCH PLUŽIN V ČECHÁCH

Martin Dohnal

Předmětem předkládané studie je rozbor výjimečného archivního materiálu: popisů polností ze 70. a 80. let 17. století, na jehož základě je možné rekonstruovat uspořádání plužiny vybraných obcí jezuitského panství Bernartice u Tábora. Získané výsledky jsou využity k diskusi nad vývojem pozdně středověkých a raně novověkých polních systémů v celoevropském srovnání. Provedený výzkum poukázal na možné pozdně středověké dělení pásů polností do několika nových úseků, předbělohorské rozšiřování dominikálu v souvislosti s rozvojem vrchnostenského hospodaření ve vlastní režii, rozšiřování půdního fondu a vznik rybníční sítě. Pro období po třicetileté válce výzkum doložil snížení rozsahu orné půdy, rozšíření dominikálu a výrazné změny v pozemkové držbě rustikálu související s poválečnou obnovou zaniklých usedlostí. Prezentovaný výzkum zahrnul též rozbor pozemkové reformy sledovaných plužin v 18. století.